

RECENZJA

**osiągnięć dr Danuty Gibas-Krzak w zakresie dorobku naukowo badawczego,
dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej.**

Sylwetka habilitanta

Pani Doktor Danuta Gibas-Krzak od 2014 roku jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Wcześniej od 2008 do 2010 roku była zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Nauk Społecznych w Akademii Podlaskiej w Siedlcach. Następnie w latach 2010-2014 była adiunktem w Katedrze Badań nad Konfliktami i Pokojem na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Jest absolwentką Teatrolologii na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 2003 roku ukończyła Podyplomowe Studia Integracji Europejskiej i Bezpieczeństwa Międzynarodowego w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. W latach 2003-2006 była doktorantką w Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtuskach na Wydziale Nauk Politycznych. W 2007 roku obroniła pracę doktorską na temat *Serbsko-albańskiego konfliktu o Kosowo w XX w. Uwarunkowania – przebieg – konsekwencje* pod kierunkiem prof. dr. hab. Adama Koseskiego

Osiągnięcia naukowo-badawcze Habilitantki

Osiągnięciem naukowym, które Habilitantka wskazała jako podstawę wniosku o najwyższy stopień naukowy, jest publikacja: *Bośnia i Hercegowina: determinanty dziejów. Pomiędzy Serbami, Chorwatami a supremacją Muzułmanów*. Książka ukazała się w 2016 roku nakładem Wydawnictwa AJD im. Stanisława Podobińskiego w Częstochowie i liczy 243

strony. Wskazana przez Habilitantkę jako osiągnięcie naukowe monografia jest wynikiem wieloletnich zainteresowań badań nad problematyką bałkańską, a także licznych wizyt studyjnych w Bośni i Hercegowinie, Serbii oraz Chorwacji. Głównym obszarem dociekań naukowych Habilitantki są przemiany etniczne i polityczne występujące na obszarze Półwyspu Bałkańskiego, ze szczególnym uwzględnieniem Bośni i Hercegowiny.

W pracy ukazano złożoność zachodzących procesów narodotwórczych przyjmując za cezurę początkową XII wiek, kiedy powstało królestwo bośniackie, a końcową stanowi 2016 rok, gdy Bośnia i Hercegowina stała się państwem kandydującym do Unii Europejskiej. Mimo przyjętej dość odległej perspektywy historycznej oraz konieczności uwzględnienia wielowiekowych dziejów, Habilitantce udało się wyeksponować najważniejsze etapy kształtowania się narodów w Bośni i Hercegowinie, a przede wszystkim zwrócić uwagę na ukształtowane przez historyczne doświadczenia przyczyny konfliktów bałkańskich.

Głównym problemem badawczym recenzowanej pracy było ukazanie uwarunkowań politycznych, geopolitycznych, historycznych, etnicznych i religijnych kształtowania się dziejów Bośni i Hercegowiny i ukazania idei państwa wieloetnicznego na tym terytorium oraz wskazanie na przyczyny jego upadku. Habilitantka wykazała, że najpoważniejszą przeszkodą do zbudowania stabilnego państwa wieloetnicznego zarówno w przeszłości jak i współcześnie stanowi próba zdominowania Serbów jak i Chorwatów przez bośniackich muzułmanów, ale także aspiracje tych ostatnich wchodzącymi w kolizję z interesami muzułmańskimi. Jak podkreśla jest to jedna z poważniejszych przyczyn prowadzących do konfliktu etnicznego na obszarze Bośni i Hercegowiny.

Praca składa się z sześciu rozdziałów ułożonych w porządku chronologiczno-problemowym. Ujęcie jest studium politologiczno-historycznym. Struktura pracy wynika z przyjętej koncepcji badań. „Wstęp” zawiera wszystkie elementy zwyczajowo wymagane w takiej części rozprawy. W pierwszym rozdziale zaprezentowana została charakterystyka geograficzna Bośni i Hercegowiny. Zaprezentowane w tej części zostały czynniki determinujące dzieje polityczne, ekonomiczne i kulturowe Królestwa Bośni. W drugim rozdziale przedstawiona została analiza złożonego procesu islamizacji na tym obszarze. Zwrócono uwagę, że w okresie dominacji osmańskiej, stosunki pomiędzy Serbami i Chorwatami były już w tamtym okresie napięte. Jak podkreśla Autorka w tej części – zainicjowana została między nimi swoista walka kultur i religii, miało to wpływ na ukształtowanie się przeciwstawnych wspólnot, charakteryzującym się fanatyzmem religijnym,

co w przyszłości doprowadzi do permanentnych konfliktów etnicznych. W rozdziale trzecim ukazano okres dominacji monarchii habsburskiej oraz jej polityczne, społeczne i ekonomiczne skutki. Jak zostało podkreślone w tej części, w tamtym okresie doszło do próby skonstruowania narodowości bośniackiej. Zostało także w tej części podkreślone, że katolicy i prawosławni definitywnie skierowali się w stronę integracji w serbskim i chorwackim pojęciu narodowym, a wyznawcy islamu kształtowali ją za pomocą religijnych odniesień. W rozdziale czwartym ukazana została aktywność polityczna i kulturalna ludności muzułmańskiej, serbskiej i chorwackiej. Wskazano, że w dwudziestoleciu międzywojennym partie etniczne uzyskiwały największą liczbę głosów. W omawianym okresie pojawiła się kategoria „narodów Bośni i Hercegowiny” odzwierciedlająca złożony wyznaniowy i etniczny charakter tego obszaru. W tej części pracy zwrócono uwagę na uwarunkowania związane z funkcjonowaniem Niezależnego Państwa Muzułmańskiego oraz roli ludności muzułmańskiej, która podjęła kolaborację z okupantem. Jak wskazano, okupacja w czasie drugiej wojny światowej stała się katalizatorem „walki wszystkich ze wszystkimi” wyzwalającej z wielką siłą nienawiść między grupami etnicznymi i narodowościowymi. W rozdziale piątym przedstawiono politykę komunistów wobec narodowości i grup etnicznych. Jak podkreślono w tej części pracy, że nadmierne uprzywilejowanie wyznawców islamu w federalnej Jugosławii w okresie rządów Josipa Broz Tity, doprowadziło do rozwoju muzułmańskiego nacjonalizmu i występujących w tym środowisku tendencji ekstremistycznych, uwzględniając również ideę budowy państwa islamskiego. W rozdziale szóstym zaprezentowana została analiza łańcucha wydarzeń, które doprowadziły do rozpadu Jugosławii. Habilitantka ukazała w jaki sposób mobilizacja narodowa Serbów, Chorwatów i Muzułmanów doprowadziła procesów dezintegracyjnych Jugosławii. Wskazała, że elity polityczne reprezentujące muzułmanów miały aspiracje do budowy państwa islamskiego i w ten sposób do utrwalenia muzułmańskiej supremacji w Bośni Hercegowinie. Jak podkreślone zostatało w tej części pracy, także po wojnie i po porozumieniu w Dayton, Bośniacy dążą do zdominowania sceny politycznej. Zwrócono także uwagę na problem radykalizacji religijnej i pojawienia się sprzyjających warunków do powstania sekt wahhabickich oraz komórek terrorystycznych. Wskazano, że dysfunkcyjny system polityczny oraz kryzys transformacyjny w Bośni i Hercegowinie i w dodatku nie gasnące antagonizmy, mimo starań społeczności międzynarodowej, w ocenie Habilitantki, nie doprowadzą do budowy wieloetnicznego społeczeństwa obywatelskiego. Zasadniczą część „Zakończenia” stanowią odniesienia hipotez sformułowanych na początku książki. Habilitantka przekonująco wykazała słuszność przyjętej koncepcji badań. W „zakończeniu” podsumowano ustalenia badawcze. Mimo, że

nakreślono rysujące się zagrożenia jak m.in. korupcja liderów politycznych, nie tylko bośniacki co ogólnoeuropejski kryzys „multikulturalizmu” czy fundamentalizm islamski, zabrakło prognozy w jaki sposób będzie ewoluowała sytuacja w Bośni i Hercegowinie – czy w stronę utrzymania mimo kryzysu państwa wieloetnicznego (mini Jugosławii) czy raczej postępującej dezintegracji i ostatecznego rozpadu tego obszaru na trzy oddzielne państwa.

Należy podkreślić, że praca spełnia wymogi i to zarówno pod względem metodologicznym jak i merytorycznym. Habilitantce udało się bez uszczerbku dla obydwu dyscyplin połączyć ze sobą zarówno warsztat historyczny z politologicznym. Pani Danuta Gibas-Krzak dowiodła, że świetnie porusza się w złożonej materii związanej z historią Bośni i Hercegowiny, nie pominęła ważniejszych faktów z dziejów tego obszaru. Należy podkreślić, że zasługuje to na szczególne uznanie, bowiem na tym stosunkowo niewielkim obszarze przeplatały się różne wydarzenia i odcisnęły swoje piętno mocarstwa ościenne, które doprowadziły do utrwalenia jego wieloetnicznego, zarazem konfliktogenego charakteru.

W znakomity sposób zostały opisane historyczne źródła konfliktów, które niestety nadal współcześnie mogą doprowadzić do kolejnego poważnego kryzysu. Ponadto, udało się Autorce także wyeksponować czynniki wewnętrzne, na które składał się narastający antagonizm serbsko-chorwacko-muzułmański oraz czynniki zewnętrzne związane z oddziaływaniem imperium osmańskiego, monarchii habsburskiej oraz wielu innych mocarstw, które miały wpływ na sytuację w Bośni i Hercegowinie i zaostrzenie konfliktów etnicznych na tym obszarze. Taka perspektywa, w której uchwycono współzależność pomiędzy czynnikami wewnętrznymi jak i zewnętrznymi jest niewątpliwym atutem pracy, choć w niektórych miejscach, szczególnie odnośnie konfliktu w latach dziewięćdziesiątych XX w., Autorka w niektórych fragmentach uległa pokusie prezentowania dość schematycznego oraz ogólnikowego prezentowania problematyki oraz ocen.

W rozdziale szóstym można natknąć się na kilka takich niedociągnięć. Chociażby - porozumieniu z Dayton poświęcono w ujęciu niewiele uwagi, jedynie na s. 175-176. Nie wskazano okoliczności negocjacji, stanowiska serbskiego, chorwackiego, bośniackiego a wreszcie roli dyplomacji USA i innych państw zachodnich w doprowadzeniu do zakończenia tego krwawego konfliktu. Przykładem takiej ogólnikowości jest zdanie: „trwającą ponad 3,5 roku wojnę zakończyło porozumienie pokojowe, paraflowane 21 listopada 1995 r. w Dayton, podpisane 14 grudnia 1995 r. w Paryżu głównie pod dyktando Amerykanów, przygotowujących się do wyborów prezydenckich” (cyt. 175). Kolejnym z wybranych

uogólnień stanowi fragment z „zakończenia”: „W ocenach zachodnich publicystów pojawiła się opinia, że Bośnia i Hercegowina stanowiła rodzaj poligonu, na który zsyłano niewygodnych polityków z Europy Zachodniej, aby tam nabierali doświadczeń, co miało stanowić kontynuację „starej” polityki mocarstw zachodnich wobec Europy Południowo-Wschodniej, która polegała na budowaniu strefy wpływów na tym obszarze” (cyt. s. 201).

Jednak nie tyle pewne niedostatki, nieścisłości czy uproszczenia, które w omówieniu tak złożonego zagadnienia mogły się pojawić, co bardziej problem nie uściślenia teoretycznych ram dla prowadzonych badań. Nie podjęcie studiów teoriopoznawczych pozostawia niedosyt, bowiem Habilitantka nie zaproponowała własnego teoretycznego modelu za pomocą którego można byłoby analizować konflikty przede wszystkim o podłożu etnicznym i religijnym, ale także społecznym i gospodarczym. Namysł teoretyczny determinujący kierunek badań, daje możliwość położenia właściwych akcentów do omawianych zagadnień. Z lektury pracy można wywnioskować, że Autorka zdecydowała się na paradygmat realistyczny, za pomocą którego określono kształtujące się na przestrzeni dziejów wpływy mocarstw ościennych na sytuację w Bośni i Hercegowinie, a także widoczne elementy studiów polemologicznych. Innym uchybieniem recenzowanego opracowania jest to, że nie podjęto choćby próby zdefiniowania różnych stosowanych w pracy pojęć. Na przykład: „supremacja”, „strefa wpływów”, „dezintegracja” „konflikt wieloetniczny”, „interwencja humanitarna”. Autorka nie daje także odpowiedzi czym w istocie różni się „terroryzm” od „megaterroryzmu”. Niektóre pojęcia są niewłaściwie stosowane np. „mahometanie”. Nieprecyzyjne użyte zostało zamiennie taka kategoria jak „państwo islamskie” oraz „republika islamska”.

Nieścisłości, uchybienia czy schematyzm prezentowanych wniosków oraz ocen w niektórych przypadkach, nie wpływają na ogólnie pozytywną ocenę publikacji. Należy podkreślić, że opracowanie zgłoszone przez Habilitantkę jako osiągnięcie naukowe, nie tylko spełnia wymogi, ale w istotny sposób przyczynia się do zrozumienia problemu konfliktów w Bośni i Hercegowinie. Podsumowując:

a) oceniana książka jest najbardziej naukowo dojrzałym opracowaniem Habilitantki. Potwierdzeniem tego są ukazane w niej przekonujące oceny i wnioski;

b) wiele spostrzeżeń Autorki ocenianej pracy należy uznać za bardzo trafne. Habilitantka ukazała konflikt w Bośni i Hercegowinie w dłuższej perspektywie historycznej,

pokazując łańcuch wydarzeń prowadzący do obecnego konfliktu pomiędzy ludnością serbską, chorwacką oraz muzułmańską;

c) praca została napisana w sposób interesujący i przystępny. Pozytywne jest także to, że wiele danych zilustrowano w formie tabel (18), map (12) a także zdjęć. Kolejnym atutem jest indeks osobowy (s. 239-243).

d) wartość opracowania podnosi używanie w miarę precyzyjnie pojęć. Przykładem jest określenie ludności muzułmańskiej Bośni i Hercegowiny jako *Boszniaków*. Autorka konsekwentnie stosuje to określenie;

e) praca jest napisana poprawnie pod względem metodologicznym, faktograficznym jak i językowym.

Należy ocenić pozytywnie recenzowane opracowanie. Stwierdzam, że wyniki badań prowadzonych przez dr D. Gibas-Krzak nad problematyką określoną tytułem osiągnięcia naukowego, przyczyniły się do rozwoju naukowego poznania, a przede wszystkim stanowi wkład do rozwoju dyscypliny nauki o polityce, pod względem:

- zwrócenia uwagi na znaczenie historyczne uwarunkowania konfliktu wieloetnicznego w Bośni i Hercegowinie;
- wskazania współzależności pomiędzy czynnikami wewnętrznymi jak i zewnętrznymi, które determinowały oblicza konfliktu na tym obszarze;
- podkreślenia roli czynnika religijnego, który ma nadal istotny wpływ na antagonizmy na badanym przez Habilitantkę obszarze;
- wytyczenia kierunków do dalszych badań na temat historycznych uwarunkowań konfliktów na Bałkanach.

Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

Poza publikacjami składającymi się na osiągnięcie naukowe, Habilitantka ogłosiła drukiem jeszcze wiele innych prac. Jej dorobek jest imponujący. Przedstawiony do oceny spis publikacji ukazujących rezultaty Jej badań prowadzonych po uzyskaniu stopnia doktora, obejmuje również monografie: *Serbsko-albański konflikt o Kosowo w XX wieku*.

Uwarunkowania – przebieg – konsekwencje, Toruń 2009, s. 266 w której łącząc warsztat politologiczny z historycznym, omówiona została geneza, przebieg oraz skutki serbsko-albańskiego konfliktu o Kosowo. Szczególnie w części pracy dotyczącej interwencji NATO w konflikt serbsko-albański o Kosowo, Autorce udało się wskazać na różne czynniki, które doprowadziły do tej interwencji, w tym choćby rola mediów, w których prezentowany był negatywny obraz Serbów (s. 202). Kolejną monografią, którą jest współautorką to: *Południowosłowiańska mozaika. Charakterystyka geograficzno-polityczna państw postjugosłowiańskich* (współautor: Andrzej Krzak), Szczecin 2010, ss. 257. Habilitantka jest także Autorką 12 haseł w słowniku: *Polskie Służby Specjalne*, pod red. Konstantego A. Wojtaszczyka, Warszawa 2011.

Pani D. Gibas-Krzak jest także autorką 28 artykułów. Przygotowała również trzy opublikowane recenzje oraz przygotowała dwie recenzje wydawnicze. Artykuły zostały opublikowane w: „Kwartalniku Bellona”, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka”, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”, „Balcanica Posnaniensia. Acta et Studia”. Należy także podkreślić, że Habilitantka opublikowała artykuł w renomowanym zagranicznym kwartalniku naukowym: *Contemporary terrorism in the Balkans. A real threat to security in Europe*, w „The Journal of Slavic Military Studies”, a także artykuł w języku angielskim: *Geopolitical determinants of Macedonia as part of the Balkan instability. Outline of the problem*, w dwumiesięczniku „Politeja”. W tym miejscu warto zachęcić Habilitantkę do publikowania w „Przeglądzie Politologicznym” oraz „Przeglądzie Strategicznym”, naukowych czasopismach wydawanych przez poznański ośrodek politologiczny.

Analizując bogaty dorobek naukowy Habilitantki, można wyodrębnić co najmniej cztery obszary zainteresowań badawczych:

1. Stosunków politycznych w Europie Wschodniej, zwłaszcza w odniesieniu do polityki zagranicznej Rosji i Ukrainy. Na szczególną uwagę zasługuje bardzo dobrze przygotowany artykuł *Świat w polityce zagranicznej Federacji Rosyjskiej*, „Kwartalnik Bellona” nr 4/2010, w którym Autorce udało się pokazać główne płaszczyzny sporu pomiędzy Rosją a Zachodem, udało w tym artykule także przedstawić argumenty strony rosyjskiej, szczególnie odnośnie polityki Stanów Zjednoczonych i ich sojuszników w Europie. Pozostałymi artykułami z tego obszaru dociekań naukowych to: *Konflikt o Naddniestrze – zagrożenie Starego Kontynentu*, „Kwartalnik Bellona” nr 2/2009 oraz

Polsko-ukraińskie partnerstwo polityczne – przeszłość, teraźniejszość i przyszłość (1991-2009), „Doctrina” nr 6/2009.

2. Problematyka bałkańska jest najbardziej eksplorowanym obszarem pod względem badawczym. Po pierwsze w licznych artykułach oraz monografiach Autorka analizowała przyczyny, przebieg oraz skutki konfliktów narodowościowych i etnicznych na Bałkanach, po drugie ukazała procesy transformacji systemowej państw postjugosłowiańskich.
3. Kolejnym obszarem aktywności naukowej Habilitantki są studia polemologiczne na obszarze Bałkanów. Habilitantka wykazała, że istotnym zagrożeniem płynącym z tego regionu dla bezpieczeństwa Europy są: terroryzm motywowany fundamentalizmem religijnym, przestępczość zorganizowana oraz powiązania elit politycznych ze światem przestępczym.
4. Wreszcie ostatnim obszarem eksploracji naukowej było ukazanie funkcjonowanie służb specjalnych

Pobocznymi wątkiem zainteresowań Habilitantki, poza czterema wyżej zaznaczonymi obszarami, stanowi zagadnienie *neoosmanizmu*, dociekając, jaki jest jego wpływ na dzieje polityczne Europy.

Recenzowany dorobek naukowy Habilitantki dotyczy kilku różnych obszarów badawczych, spełnia kryteria jakościowe jak i ilościowe, a także wymogi merytoryczne oraz metodologiczne. Publikacje pani D. Gibas-Krzak wyróżnia zróżnicowana problematyka oraz charakteryzuje bogata baza źródłowa. Umiejętnie połączyła warsztat politologiczny z historycznym. Ponadto, Autorka krytycznie ustosunkowała się do istniejącego stanu badań oraz wskazała na splot czynników zewnętrznych jak i wewnętrznych prowadzących do konfliktów na obszarze byłej Jugosławii. Podobnie jak w przypadku najważniejszego osiągnięcia naukowego, Habilitantka powinna także większą uwagę poświęcić określeniu ram teoretycznych prowadzonych badań. W jednej z publikacji pt.: *Specyfika i uwarunkowania badań polemologicznych na Bałkanach w XX i XXI wieku. Zarys problemu* (w:) *Konflikty militarne i niemilitarne w XX i XXI wieku w perspektywie polemologicznej*, pod red. D. Gibas-Krak i A. Krzak, Autorka proponowała interesującą koncepcję badań polemologicznych jako uzasadnionego narzędzia do analizy i wyodrębnienia złożonych uwarunkowań konfliktów na obszarze bałkańskim. Podsumowując, warto byłoby obok rozważań o

czynnikach geograficznych na Bałkanach, zwrócić także większą uwagę na konceptualizację teoretyczną.

Indeks Hirscha

Indeks Hirscha wynosi 3. Liczba cytowań według Publish or Perish wynosi 23. Należy podkreślić, że dorobek naukowy Habilitantki jest zauważany i cytowany przez badaczy zarówno polskich jak i zagranicznych.

Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach

Habilitantka pełniła funkcję kierowniczą Wydziałowego Centrum Naukowo-Badawczego nad Konfliktami Militarynymi i Niemilitarynymi „Polemos” Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego (2012-2014). W ramach prac tego zespołu zostało zainicjowane podpisanie umowy międzynarodowej o współpracy naukowej między Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego a Chorwackim Instytutem Historycznym w Zagrzebiu. W tym przedsięwzięciu naukowym kierowanym przez dr D. Gibas-Krzak wzięli udział naukowcy z ośrodków we Włoszech, a także z Serbii, Grecji, Chorwacji, Bośni i Hercegowiny oraz Polski.

Od 2014 roku jest kierownikiem Zespołu Naukowo-Badawczego „Polemos” w Instytucie Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. W ramach tego zespołu realizowany jest obecnie projekt dotyczący zjawiska terroryzmu na Bałkanach, który zostanie uwieńczony wydaniem książki dwujęzycznej: w języku polskim i języku angielskim.

Należy podkreślić w tym miejscu, że Habilitantka powinna bardziej zabiegać o pozyskanie finansowania zewnętrznego, przede wszystkim z Narodowego Centrum Nauki, a także z innych źródeł zewnętrznych zarówno w krajowych jak i zagranicznych.

Wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych

Po uzyskaniu stopnia doktora, Habilitantka uczestniczyła w 45 krajowych oraz międzynarodowych konferencjach naukowych na których zaprezentowała wyniki swoich badań w formie referatu. W każdym przypadku jego temat mieścił się w polu badawczym politologii. Należy podkreślić, że dr D. Gibas-Krzak w stosunkowo krótkim czasie od uzyskania doktoratu była bardzo aktywna biorąc udział w konferencjach ogólnopolskich oraz zagranicznych, prezentując wyniki swoich badań średnio w sześciu konferencjach rocznie.

Osiągnięcia dydaktyczne

Habilitantka ma spore doświadczenie w pracy dydaktycznej. Prowadziła wykłady, ćwiczenia lub konwersatoria z przedmiotów m.in. takich jak: „Paradygmat badań polemologicznych wobec wyzwań globalizacji”; „Polemologia – badania nad wojną i pokojem”; „Bezpieczeństwo społeczne; Bezpieczeństwo etniczne, demograficzne i kulturowe”; „Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa państw Europy Południowej i Wschodniej”; „Polityka Bezpieczeństwa i Zagraniczna Rosji”; „Polityka bezpieczeństwa. Podstawy teoretyczne”; „Międzynarodowe Stosunki Polityczne”; „Podstawy polityki globalnej”; „Media w państwie demokratycznym a bezpieczeństwo państwa”; „Media i polityka”; „Techniki mediów”; „Stosunki polsko-rosyjskie po zimnej wojnie”; „Współczesne systemy polityczne”; „Protokół dyplomatyczny i etykieta”; „Dyplomacja i bezpieczeństwo Polski”; „Polityka zagraniczna Polski w XX i XXI wieku” oraz Seminarium dyplomowe (licencjackie). W latach 2012-2014 opieka naukowa nad trzema studentami Bezpieczeństwa Narodowego Uniwersytetu Szczecińskiego, którzy uzyskali stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe. Sprawowała funkcję opiekuna roku na kierunku Politologia, Akademia Podlaska w Siedlcach, a także była opiekunem i praktyk roku na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, 2015-2016. Ponadto była członkinią Zespołu Kierunkowego ds. jakości kształcenia dla kierunku Bezpieczeństwo Narodowe Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (2014-2016). Uzyskała ocenę wyróżniającą za działalność dydaktyczną i wyniki pracy za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku. Została ona przyznana 4 kwietnia 2016 roku przez Wydziałową Komisję Oceniającą Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Osiągnięcia w zakresie popularyzacji nauki

Do osiągnięcia dr D. Gibas-Krzak jest opracowanie 12 haseł do słownika: *Polskie Służby Specjalne*, pod red. Konstantego A. Wojtaszczyka, Warszawa 2011. Ta część została przez Habilitantkę najslabiej udokumentowana.

Staż w zagranicznych ośrodkach naukowych

Badania naukowe prowadzone: w Instytucie Historycznym w Sarajewie (2010 rok), w Chorwackim Instytucie Historycznym, Zagrzeb (2011 rok), w Instytucie Historii Współczesnej Serbii, Belgrad. (2011 rok), w Chorwackim Instytucie Historycznym, Zagrzeb (2012 rok). Aktywny udział w podpisaniu umowy międzynarodowej o współpracy naukowej między; Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego a Chorwackim Instytutem Historycznym w Zagrzebiu (25 listopada, 2013 rok) oraz w podpisaniu umowy w sprawie projektu badawczego na temat zjawisk asymetryczności konfliktów na Bałkanach między Katedrą Badań nad Konfliktami i Pokojem Uniwersytetu Szczecińskiego a Chorwackim Instytutem Historycznym (25 listopada 2013 rok). Badania naukowe prowadzone w Chorwackim Instytucie Historycznym, Archiwum Historycznym w Zagrzebiu oraz Instytucie Historycznym w Sarajewie (lipiec, 2013 rok). Badania naukowe i staż w ramach programu Erasmus+, Chorwacki Instytut Historyczny w Zagrzebiu oraz Chorwackie Archiwum Państwowe (2014 rok). Prowadzenie badań naukowych w Chorwackim Instytucie Historycznym w Zagrzebiu (wyjazd stypendialny w ramach programu Erasmus+, 2015 rok).

Aktywność organizacyjna i członkostwo w towarzystwach naukowych

Członek Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa państwa*, Katedra Badań nad Konfliktami i Pokojem Uniwersytetu Szczecińskiego, 24-25 kwietnia 2012 rok. Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji Naukowej, *I wojna światowa na Bałkanach*, 30 czerwca – 1 lipca 2014, Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Szczeciński. Kierownik Wydziałowego Centrum Naukowo-Badawczego nad Konfliktami Militarynymi i Niemilitarynymi „Polemos” Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego (2012-2014). Organizacja wizyty i wykładów naukowców z Chorwackiego Instytutu Historycznego

w Zagrzebiu na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Tematyka wykładów: *Zagrożenia asymetryczne na Bałkanach oraz współczesne systemy polityczne państw postjugosłowiańskich*, listopad 2013 rok. Kierownik Zespołu Naukowo-Badawczego „Polemos” w Instytucie Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (od 2014 roku). Członek Komisji Bałkanistyki PAN wybrany w 2015 roku na trzyletnią kadencję. Członek i założyciel Stowarzyszenia Wspierania Bezpieczeństwa Narodowego (od 2014 roku). Członek i założyciel Studenckiego Stowarzyszenia Naukowego „Bezpieczeństwo bez Granic” (2012-2014). Członek Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Oddział w Warszawie (od 2015 roku).

Inne

Członek Międzynarodowej Rady Naukowej czasopisma wydawanego w USA (Filadelfia), "The Journal of Slavic Military Studies".

Konkluzja

Stwierdzam, że dr D. Gibas-Krzak posiada znaczące osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej, aktywności konferencyjnej a także liczący się dorobek dydaktyczny oraz popularyzatorski. W szczególności przedstawiła interesujące osiągnięcie naukowe, które oceniam jednoznacznie pozytywnie. Jest ono potwierdzeniem systematycznego rozwoju naukowego pani Doktor oraz stanowi znaczny wkład do naukowego poznania przyczyn, przebiegu oraz skutków konfliktów na Bałkanach. Zagadnienia te pozostają w zainteresowaniu nauk o polityce. Habilitantka przyczyniła się do rozwoju właśnie tej dyscypliny naukowej. W ten sposób spełniła Ona wymogi określone w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Wypełnionych zostało także większość wymagań szczegółowych wymienionych w par. 4 i 5 rozporządzenia MNiSzW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. W związku tym popieram wniosek o nadanie dr Danucie Gibas-Krzak stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych.

